

STUDIUL BIBLIOGRAFIC

Rezumatul episodului precedent...

Cercetarea medicală

- este procesul care are ca și finalitate generarea de noi cunoștințe sau informații medicale.
- noile cunoștințe au o valoare de adevăr temporară și statistică
- Surse de informare:
 - Articolele medicale
 - Tratate

Studiul bibliografic

- reprezintă verificarea și studiul cunoștințelor existente în literatura mondială de profil.
- constituie o componentă obligatorie în fiecare din **etapele** de realizare ale unui studiu.

În etapa de pregătire a studiului

- documentarea implică o cercetare bibliografică **inițială** care poate fi limitată la referințe internaționale mari :

- The Lancet
- New England Journal of Medicine
- JAMA (Journal of the American Medical Association)
- Journal of Dental Research
- British Dental Journal
- Reviste de specialitate (Journal of Endodontics, European Journal of Orthodontics, Journal of Periodontology, Journal of Oral and Maxillofacial Surgery)

Cunoștințele acumulate vor servi la:

- ☐ alegerea temei și precizarea subiectului cercetării
- ☐ definirea obiectivelor studiului
- ☐ câștigarea unei competențe în domeniul studiat
- ☐ elaborarea unei ipoteze de lucru precise, pertinente, novatoare

În etapa de elaborare a planului de studiu

Documentare pentru a preciza cu exactitate:

- factorii care vor fi studiați
- modul de studiu al acestor factori
- modul de eliminare a activităților inutile și a omisiunilor regretabile.

În etapa de prezentare a rezultatelor

- o nouă revizuire a literaturii recente pentru a fi siguri că nu au apărut alte articole reprezentative în domeniu, de la debutul studiului.
- Eventualele date bibliografice semnificative apărute pe parcurs trebuie integrate în capitolul “Discuții”.

Surse posibile de informare

- 1) Consultarea bazelor de date, Internet-ului
- 2) Consultarea bibliotecilor, a centrelor specializate în stocarea și distribuirea informației
- 3) Biblioteca personală

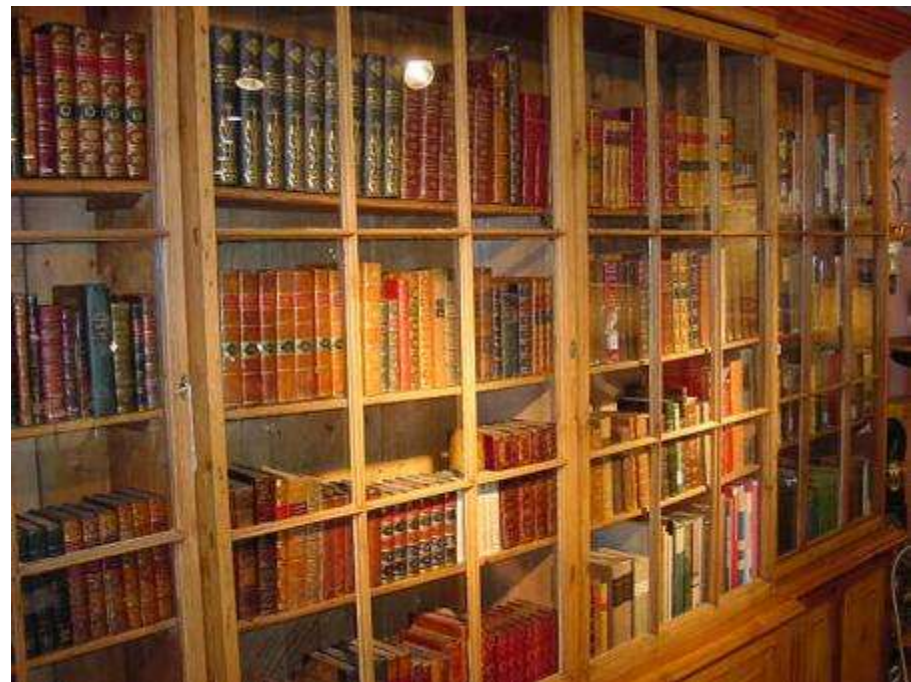
Surse primare

- × **Tratate**
- × **Compendii**
- × **Manuale**
- × **Ghiduri de practica**
- × **Articole de revistă**
- × **Rapoarte preliminare de cercetare**
- × **Lucrări comunicate la reuniuni științifice**
- × **Teze, dizertații de masterat, doctorat**

Surse secundare

- Lucrări de referință
(dicționare,
enciclopedii,
directoare etc.)
- Servicii de rezumate
- Baze de date
- Motoare de căutare pe
Internet

Metode de documentare bibliografică

a) prin simpla răsfoire a revistei / revistelor cu un anumit profil - *browsing*

Metode de documentare bibliografică

b) prin consultarea indexului propriu pe cuvinte - cheie și autori ale revistelor

c) prin consultarea serviciilor de indexare și de *rezumate* (publicații de referință, secundare, care prelucrează informația conținută în publicațiile periodice alte surse primare) - BAZE DE DATE.

Băncile de date informatizate

PubMed / MEDLINE – produs de National Library of Medicine – S.U.A (din 1996)

- Medical Literature Analysis and Retrieval System Online, or MEDLARS Online
- o formă electronică a fostului Index Medicus
- Pubmed este motorul gratuit de căutare în Medline

Web of Science (aka ISI) – Thomas Reuters Web of Knowledge

Trăsături ale bazelor de date

- ✕sunt publicații periodice - se reactualizează la anumite intervale de timp**
- ✕sunt specializate pe domenii și subdomenii**
- ✕sunt elaborate de instituții de mare autoritate în domeniul respectiv pe plan internațional – universități, societăți medicale, biblioteci**

Trăsături ale bazelor de date

✕ permit căutarea după mai multe elemente incluse în referință/articol de revistă:

- **subiect – cel mai des folosit**
- **autor**
- **titlul sursei/revistei**
- **cuvânt cheie extras automat din corpul textului**
- **instituția de care aparțin autorii**
- **an, volum, număr**

Utilizarea operatorilor logici

- **OR (sau)** când dorim să găsim articole pe subiecte similare, în fiecare din rezultatele căutării se vor regăsi cel puțin unul din termenii de căutare
- **AND (și)** este operatorul folosit implicit, întoarce resursele de documentare care conțin toți termenii căutați
- **NOT (exclus)** întoarce resursele de documentare care conțin termenul de căutare specificat din care este exclus termenul cheie ce urmează după NOT

Ce se urmărește ? 3 C

- Conținutul (Content)
- Credibilitatea (Credibility)
- Valoare, valabilitate (Currency)

Resurse de informare: conținut

■ Verificăm:

- ☐ Rezumatul clar și concis
- ☐ Structura articolului IMRAD
- ☐ Materialul și metodă: clar și concis, metoda de prelucrare statistică adecvată
- ☐ Originalitatea: informații importante pentru subiectul abordat , lucrări similare în ultimii 5 ani
- ☐ Veridicitatea datelor

Resurse de informare: conținut

De evaluat !

- Subiectul
- Ipoteza de lucru
- Caracteristicile populației studiate
- Modalitatea de selecție a subiecților
- Tehnica de eșantionare
- Comparabilitatea loturilor
- Metoda este coerentă și detaliată
- Metodele de analiză statistică sunt adecvate
- Regulile de etică medicală sunt respectate
- Precizia și claritatea tabelelor și figurilor
- Coerența textului

FIȘA BIBLIOGRAFICĂ

- După identificarea și citirea unui text (în format tipărit sau electronic), acesta **va trebui regăsit** în orice moment pentru reconsultare sau inserare într-o lucrare științifică ca referință bibliografică.
- Pentru aceasta, este necesară **păstrarea sistematică a informațiilor** indispensabile pe fișa bibliografică.

FIȘA BIBLIOGRAFICĂ

- Indicator de identificare (cifre sau litere)
- Subiect (sub formă de cuvinte cheie)
- Referințe
 - ☐ Autor
 - ☐ Titlul lucrării în limba originală +/- în traducere
 - ☐ Denumirea revistei cu abrevierea din Index Medicus
 - ☐ Anul publicării
 - ☐ Numărul volumului, numărul fasciculei, paginile extreme ale articolului.
- Note asupra conținutului (sau rezumatul original al autorului)
- +/- sursa de consultare a materialului

CITAREA REFERINȚELOR

- 250 de sisteme de referințe
- Trei sisteme sunt utilizate mai frecvent:
 - sistemul “autor-dată”, numit și sistemul Harvard (este cel mai vechi)
 - sistemul numeric secvențial, care are o variantă cunoscută sub numele de sistemul Vancouver (lansat la Vancouver - Canada în 1978)
 - sistemul alfabetic-numeric, care este un sistem hibrid.

CITAREA REFERINȚELOR

Sistemul Vancouver

- Datează din 1978 este utilizat de majoritatea revistelor medicale
- Utilizat de Medline/Pubmed
- În interiorul textului citarea către referință se face cu numere arabe între paranteze (rotunde sau drepte) sau la exponent (există și combinații ale acestora)

Stilul Vancouver - Articole

- Leurs R, Church MK, Taglialatela M. H₁-antihistamines: inverse agonism, anti-inflammatory actions and cardiac effects. Clin Exp Allergy. 2002 Apr;32(4):489-98.
- Tashiro J, Yamaguchi S, Ishii T, Suzuki A, Kondo H, Morita Y, Hara K, Koyama I. Inferior oncological prognosis of surgery without oral chemotherapy for stage III colon cancer in clinical settings. World J Surg Oncol. 2014 May 10;12(1):145. [Epub ahead of print]
- Reviste cu numerotare continuă:
 - Thomas MC. Diuretics, ACE inhibitors and NSAIDs – the triple whammy. Med J Aust. 2000;172:184-5.

Stilul Vancouver - Articol

- Reviste cu numerotare continuă:

- Guilbert TW, Morgan WJ, Zeiger RS, Mauger DT, Boehmer SJ, Szefer SJ, et al. Long-term inhaled corticosteroids in preschool children at high risk for asthma. N Engl J Med. 2006 May 11;354(19):1985-97.

- Articole cu identificatori digitali (DOI sau PMID):

- von Itzstein M, Wu WY, Kok GB, Pegg MS, Dyason JC, Jin B, et al. Rational design of potent sialidase-based inhibitors of influenza virus replication. Nature. 1993 Jun 3;363(6428):418-23. PMID 8502295.

- Articole în alte limbi decât engleza:

- Forneau E, Bovet D. Recherches sur l'action sympatholytique d'un nouveau dérivé du dioxane. Arch Int Pharmacodyn. 1933;46:178-91. French.

Stilul Vancouver – Cărți

■ Cu autori pe prima copertă:

- Rang HP, Dale MM, Ritter JM, Moore PK. Pharmacology. 5th ed. Edinburgh: Churchill Livingstone; 2003.

■ Cu editor:

- Beers MH, Porter RS, Jones TV, Kaplan JL, Berkwits M, editors. The Merck manual of diagnosis and therapy. 18th ed. Whitehouse Station (NJ): Merck Research Laboratories; 2006.

■ Capitolul unui autor:

- Glennon RA, Dukat M. Serotonin receptors and drugs affecting serotonergic neurotransmission. In: Williams DA, Lemke TL, editors. Foye's principles of medicinal chemistry. 5th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2002.

Stilul Vancouver – Site de web

■ Website

- Drug-interactions.com [homepage on the Internet]. Indianapolis: Indiana University Department of Medicine; 2003 [updated 17 May 2006; cited 30 May 2006]. Available from: <http://medicine.iupui.edu/flockhart/>

